Nr. 241 (1318). Cena 70 mk. Włocławek, niedziela dnia 22 października 1922 r. Rok V.

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata: na miejscu mk. 1500, na prow. mk. 1900. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel. Pierwsza strona 200 mk., druga i trzecia 150 mk. czwarta 8-łamowa 60 mk. Ogł. drobne po 50 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie. Najmn. ogł. 500 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

Socjaliści — wrogowie religji.

Religja jest podstawą życia społecznego. — Człowiek, wychowany w wierze chrześcijańskiej, uszanuje rodzinę, wypełni swe obowiązki i zdoła ocenić wartość rozumnych urządzeń i ustaw.

Człowiek pozbawiony wiary, sieje dokoła zgniliznę moralną i anarchję.—

Socjaliści zwalczają religję chrześcijańską, wiarę w Boga. A oto dowody:

1. Przywódca socjalistów Karol Marks napisał: „Religia to: opium (usypianie) dla ludu, zniesienie religji, jako złudnego szczęścia dla ludu, przyczyni się do rozwoju szczęścia rzeczywistego,“

2. Inny przywódca socjalistów, W. Liebknecht pisze: „Naszym obowiązkiem jest, z największą zaciekłością niszczyć wiarę w Boga i jedynie godny imienia socjalisty jest ten, kto będąc sam niewierzącym, z całą gorliwością stara się niewiarę zaszczepić w innych.“

3. Trzeci wreszcie wódz socjalizmu Bebel pisze: Chrześcijaństwo i socjalizm są tak ze sobą sprzeczne, jak ogień i woda.

4. Organ socjalistów niemieckich z 1902 r. str. 129 „Sozialistische Monatshefte“ pisze: „Socjalistą — to znaczy zarazem być antychrystem“ i ostateczne zwycięstwo socjalizmu nastąpi tylko przez ostateczne pokonanie Chrześcijanizmu.—

5. Kongres Socjal. - Demokracji hiszpańskiej w 1899 r. postanowił wykluczać z partji za wyznawanie jakiejkolwiek religji.

6. Polski tygodnik socjalistyczny „Wiedza“ w 1909 r. pisze: „Walka z Kościołem o wolną myśl (czyli bezbożność) winna być brana jako część składowa ogólnej walki klas.—

7. Partja „Proletarjatu“ poprzedników i duchowych ojców naszych pepeesów w swym programie wyraźnie domaga się walki z religją, którą nazywa „przesądem.“—

8. Konsekwentni socjaliści w Rosji (komuniści), wypowiedzieli nietylko Kościołowi, ale i religji śmiertelną walkę: wzbronili nauczać w świątyniach zasad wiary, wzbronili nauczycielom prowadzić z dziećmi nawet poza szkołą rozmowy religijnych, pozbawili parafjan kościołów i cerkwi, jako ich własności.—

Czyż potrzeba jeszcze więcej dowodów na poparcie twierdzenia, że socjaliści wszystkich krajów, pod wodzą żydów, zwalczają zaciekle religję?

Ale nie zawsze jest wygodnie walczyć z wiarą chrześcijańską. To też w krajach, gdzie robotnik i chłop przywiązani są do swej wiary świętej, socjaliści stosują inną metodę. Powiadają: „My nie zwalczamy religji. Zwalczamy kościół.“

Tak wyraził się jeden z przewódców Polskiej Partji Socjalistycznej, poseł Czapiński:

„Religja jest rzeczą prywatną każdej jednostki“. „Socjaliści nie występują przeciwko religji, występują przeciwko Kościołowi, o ile występuje on, jako instytucja, broniąca kapitalizmu!“

A cóż to jest walka z Kościołem, jak nie walka z religją?

Przecież komuniści w Rosji nie zabronili w świątyniach odprawiania nabożenstw, wytępili tylko księży — nie było więc komu odprawiać nabożeństwa, odebrali świątynie — nie było więc gdzie odprawiać Mszy św., pozbawili duchownych możności egzystencji i dalszego kształcenia się— zabrakło więc nowego pokolenia księży, wzbronili nauczać zasad wiary w kościołach i w szkołach — a więc nie dali dzieciom zasad wiary świętej.—

Nie kijem więc, to pałką.—

Tego samego pragną socjaliści w Polsce. Chcą Kościół oddzielić od Państwa, materjalnie zniszczyć księży, znieść nauczanie religji w szkołach.—

I temu swemu programowi Polska Partja Socjalistyczna w Sejmie pod przewództwem Perlów, Libermanów i Diamandów była przez cały czas wierna.

A skutki? Pamiętajmy wszyscy te czasy w 1904 i 1905 roku, kiedy w ta-

kiej Łodzi robotnik socjalista strzelał w piersi swego brata zato, że ten czcił Matkę Boską. Wiemy o tem, co się dzieje w Rosji, gdzie 10 miljonów ludzi wymarło z głodu, wskutek tego, że zgaszona została radość życia, chęć do pracy, myśl o jutrze.—

Wiemy, że tam brat powstał przeciwko bratu, że wśród samych robotników powstało rozdwojenie, że jedni drugich bez miłosierdzia wyrzynają...

„Spustoszenia te, były tak oto przepowiedziane w Ewangelji: „Usłyszycie wojny i wieści o wojnach. Powstanie naród przeciwko narodowi i królestwo przeciwko królestwu i będą mory i głody... Wtedy podadzą was w udręczeniu i będą Was zabijać dla imienia mego... A iż się rozmnoży nieprawość oziębnie miłość wielu... Gdy tedy ujrzycie brzydkość spustoszenia, które jest opowiedziane przez Daniela—Proroka, kto czyta, niech rozumie... Albowiem na on czas będzie wielki ucisk, jaki nie był od początku świata aż dotąd ani będzie. A gdyby nie były skrócone one dni żadne ciało nie byłoby zachowane".

5-go i 12 go listopada staną do rozstrzygającego boju dwa obozy: jeden pod znakiem chrześc. odrodzenia moralnego, drugi pod znakiem chrześc. zagłady wśród anarchji i zepsucia powszechnego.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 22 października 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: Św. Marka, Biskupa i Męczennika; św. Filipa, Biskupa. Św. Sewera, Kapłana i św. Ezebiusza i Hermensa, Męczenników; św. Aleksandra. Biskupa, św. Herakliusza, żołnierza i ich towarzyszów, Męczenników; św. Filipa, Biskupa.

Wypadki historyczne.

1603 Wypędzenie Tatarów z Multan.
1612 Poddanie się Polaków w Kremlinie.

Dnia 23 października 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: Św. Serwanda i Germana, Męczenników; św. Teodora, Kapłana i Męczennika; św. Piotra Paschazjusza.

Wypadki historyczne.

1172 † Bolesława Kędzierzawego.
1821 Aresztowanie młodzieży w Wilnie.

Szerzenie kłamstwa. Żywioły antynarodowe prowadzą zaciętą walkę w okresie przedwyborczym, aby przeprowadzić swoich kandydatów i pracować na polu parlamentarnym dla zniszczenia Polski. Gdy chodzi o broń do walki żywioły te nie przebierają w mieczе. Najczęściej szerzone są oszczerstwa pod adresem działaczów narodowych, aby w ten sposób uprzedzić do nich niewyrobione politycznie tłumy i odciągnąć je od żywiołów narodowych. Pomiędzy innemi rzucane są oszczerstwa na b. ministra Michalskiego, że obłużył skarb na jakieś fantastyczne cyfry, które świeżnem byłoby tu powtarzać. Michalski nie obdłużył Państwa, lecz finanse poprawił. Otrzymujemy z miarodajnego źródła zupełnie pewną wiadomość, że dług państwa w P. K. K. P., który za pierwszych 5 miesięcy b. r. zmniejszył się o 4 miljardy, po ustąpieniu p. Michalskiego zaczął stale rosnąć. W czerwcu o 18 miljardów, w lipcu o 25 i o tyleż w sierpniu, we wrześniu o 57 i pół, z czego prawie połowa (28 i pół) przypada na ostatnią dekadę, podczas ostatniej sesji sejmowej i po jej zakończeniu.

Tak się przedstawia prawda w świetle rachunków, zaczerpniętych z Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Osobiste. Bawi w naszym mieście w sprawach służbowych główny inspektor akcyzy i monopolów państwowych, p. Wasilewski.

Z T-wa. Gimn. »Sokół«. W niedzielę 22 b. m. o godz. 3 po poł. pukt. na boisku 14 p. p. rozegrany będzie mecz fotbalowy pomiędzy drużynami T. G. »Sokół« a K. S. Gimn. Męskiego. Ceny biletów 150, 300 i 400 mk.

Z Harcerstwa.

Podziękowanie. Zarząd Koła Przyjaciół Harcerstwa we Włocławku składa niniejszym serdeczne podziękowanie p. rejentowi B. Kowalewskiemu za hojną ofiarę mk. 20,000 zamiast kwiatów na trumnę ś. p. sędziego Domańskiego.

Delegacja drużyn żeńskich i męskich ze sztandarami i proporcjani, dla wzięcia udziału w poświęceniu Pana Jezusa Tumskiego, zbierze się w niedzielę dn. 22 b. m. o godz. 9ej rano na boisku Gimn. Państw. Męsk.

Ćwiczenia wojskowe. Z powodu nieobecności oficera instrukcyjnego, p. por. Niklewicza, ćwiczeń w niedzielę nie będzie.

Zapasy cukru. Ze względu na brak cukru w handlu, a leżących w magazynach cukrowni poznańskich znacznych zapasów cukru, województwo poznańskie zwracało się do władz centralnych warszawskich z prośbą o wyjaśnienie, do kogo należą zapasy i czy nie należałoby użyć tych zapasów na potrzeby konsumcji wewnętrznej. W tych dniach Departament Akcyzy zawiadomił wojewodę poznańskiego, że z ogólnej ilości zapasów, zmagazynowych w cukrowniach, 11,000 ton cukru stanowi własność Ministerjum Skarbu, resztą zaś zapasów dysponuje z pozwolenia ministerjum bank cukrownictwa, od którego zależy, wypuszczenie tego produktu na rynek wewnętrzny. O ilości zapasów bankowych Departament Akcyzy nie informuje.

Wywóz cukru. Związek cukrowniczy otrzymał pozwolenie na wywóz za granicę pewnej części cukru. Wywóz z cukrowni Dobre z tegorocznej kampanji już się rozpoczął.

Odpowiedź Ojca Św. na adres od Włocławka.

Na adres wysłany w swoim czasie przez m. Włocławek do Ojca Św. nadeszła odpowiedź na ręce Najd. Pasterza diecezji. Odpowiedź podajemy w języku francuskim, w którym została przesłana, oraz w tłomaczeniu polskiem. Tekst pięknego adresu, jak wiadomo, został ułożony przez prokuratora Sądu Okręgowego, p. dr. Karola Łepkowskiego.

Segreteria di Stato di Sua Santità — *Dal Vaticano 31 Agosto 1922.*

A Sa Grandeur Monseigneur l'Évêque de Wladislavia.

Monseigneur!

Le Souverain Pontife a paternellement agréé l'hommage si filial des fidèles de Votre ville épiscopale et c'est de tout coeur qu' Il en exprime sa vive gratitude à Votre Grandeur et à tous les fils soumis à Votre houlette pastorale.

En Vous félicitant de ce beau témoignage de vénération envers le Saint Siège, Sa Sainteté comme gage de plus précieuses graces du ciel Vous accorde à Vous même, à Votre clergé et à tous Vos fidèles la Bénédiction Apostolique.

Veuillez agréer, Monseigneur, l'expression de mes religeux sentiments et l'assurance de mon dévouement en Jésus Christ.

C. GASPARRI.

Sekretarjat Stanu Jego Świątobliwości — *Z Watykanu 31 Sierpnia 1922 r.*

Jego Pasterska Mość Biskup Włocławski.

Ekscelencjo!

Jego Świątobliwość ojcowskiem sercem przyjął synowski hołd od wiernych Waszego grodu biskupiego i za ten hołd składa najserdeczniejsze podziękowanie Waszej Dostojności oraz synom Kościoła, powierzonym Waszej pieczy pasterskiej.

Ciesząc się wspólnie z Ekscelencją z tego pięknego dowodu czci dla Stolicy Apostolskiej, Ojciec Święty udziela Waszej Pasterskiej Mości, Jego duchowieństwu i wszystkim Jego wiernym Apostolskiego błogosławieństwa, jako zadatku cennych łask Nieba.

Niech Wasza Dostojność raczy przyjąć wyrazy mojej czci głębokiej i zapewnienia mego oddania w Jezusie Chrystusie.

Kard. GASPARRI.

Zwyżka ceny chleba. Cech piekarski zawiadamia, iż z powodu zwyżki ceny mąki żytniej na 28.000 mk. za worek 82 kilowy, cena chleba została z dniem 22 b. m. podniesiona z 290 mk. za kilo na 310 mk.

Niedbalstwo. Puszka n. 44 z napisem: „Na Macierz Szkolną", już od dłuższego czasu jest przepełniona i nikt nie przychodzi po odbiór pieniędzy. Czy to nie jest niedbalstwo?

Zrujnowana szosa. Szosa pomiędzy Włocławkiem a Brześciem, a zwłaszcza przed Józefowem znajduje się w stanie opłakanym. Naprawa jest konieczna.

Brak lombardu. W naszem mieście podobno istnieje lombard na papierze, bo w rzeczywistości nikt go znaleźć nie może.

Zadrzewienie ulic. Roboty nad zadrzewieniem ulic postępują naprzód. Gdyby tylko publiczność bardziej szanowała plantacje miejskie, ulice nasze przybrałyby wygląd taki, jaki posiadają w miastach europejskich.

Sprostowanie. Zarząd Towarzystwa Pomocy dla niezamożnych uczniów Gimnazjum Państwowego we Włocławku zaznacza, że koncert urządzony wczoraj staraniem Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży w sali gimnazjum nie ma nic wspólnego z Koncertem-Rautem urządzanym raz do roku na wiosnę na rzecz bursy uczniowskiej przez Towarzystwo Pomocy dla niezamożnych uczniów i że wzmianka o rzeczonym koncercie, która się ukazała w Nr. 237 »Słowa Kujawskiego« i w której zaznaczono, że Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży utrzymuje bursę uczniowską, jest niezgodna z rzeczywistością.

Zarząd Tow. Pomocy dla niezamożnych uczniów.

Brak hygjeny. Dochodzą nas skargi o nieporządkach, jakie od pewnego czasu zapanowały przed domami №№ 112 do 122 na ulicy Żytniej. Mieszkańcy tych domów wylewają wszelkie brudy na ulicę wskutek czego powstaje błoto i trudne wyziewy, jak również ulica od dłuższego czasu nie bywa zamiatana.

Świętokradztwo w Chełmicy zostało dokonane w nocy z dn. 19 na 20 b. m. Złoczyńca, najwidoczniej, pozostał w kościele po wieczornem nabożeństwie różańcowem, a następnie umknął przez okno w zakrystji brackiej, wybiwszy kilka szyb i odgiąwszy kratę. Pastwą świętokradztwa stały się wszystkie naczynia liturgiczne, mianowicie: monstrancja srebrna wyzłacana; 4 kielichy, w tem 3 srebrne, jeden frażetowski; 2 puszki, z tych 1 srebrna, druga frażetowska; naczyńka do olejów świętych, hostjarka i t. p. Konsekrowane komunikaty świętokradzca wysypał w cyborjum, natomiast monstrancję zabrał razem z Hostją. Pozbawiony możności odprawiania mszy św. w swoim kościele, prob. chełmicki, ks. Kocięcki, przyjechał ze mną do Szpetala. Zgnębiony wypadkiem, wyznacza on 300 tysięcy marek nagrody za wykrycie świętokradzców. — Przy sposobności nadmieniam, że wielki, frażetowy krzyż kościelny, znaleziony w lasach Okrągłej, o czem swego czasu »Słowo« było doniosło, okazał się własnością kościoła paraf. w Czernikowie, dokąd też został przez policję zwrócony. *X. Charszewski.*

Pepesiaków prawda w oczy kole. Na wiecu socjalistycznym w piątek p. Piotrowski i inni napadali na Chrz. D., że nie pozwala im na swoich wiecach wypowiedzieć się, że mówcy z Chrz. D. nie przychodzą do nich. Tymczasem ich blaga i obłuda wyszła na wierzch. Dla obserwacji bowiem udał się Sekretarz Chrz. Związków, do żydowskiej sali Makabi na wiec socjalistyczny, nie ścierpiał napaści na swoje organizacje i zabrał głos. Po chwili gorącego przemówienia, gdy zaczął wytykać prowodyrom z pod czerwonego sztandaru błędy, powstała okropna burza, bo prawda w oczy kole...

Lewica bojąc się, ażeby coś sekretnego nie wyszło na jaw nie pozwoliła już mówić p. Musiałkowi, a gdzie wolność słowa, o którą P. P. S. tak się upomina dla siebie!? Oj obłudnicy!... Zdrowo myślący robotnicy oburzeni na taką obłudę i faryzeizm w odwet nie pozwolili dalej mówić socjałom. Wśród wrzasku wiec został rozwiązany.

Zaznaczyć należy, i to powinni sobie zapamiętać niewiasty włocławskie, że czerwona delegatka z Łodzi w bezczelny sposób napadała na ich pobożność, dając rozmaite wyzwiska.

Ciechocinek. (Wiec). W dniu 15 b. m. przedstawicielstwo N. P. R. pod firmą: »Poseł Rajca i spółka« zorganizowało u nas wielki wiec przedwyborczy. Sala miejscowego teatru wypełniona po brzegi. Na estradzie ukazał się organizator wiecu wraz ze swym towarzyszem, skrajnie lewicowym, graniczącym w hasłach z komunizmem. Asystę tworzą leaderzy miejscowego Związku Robotników: Gerke, Ziemski, Przygodziński. Następuje uroczyste otwarcie wiecu. Pierwszy przemawiał Rajca. W powietrzu czuć pierwsze przedsmaki burzy: słychać krótkie zarzuty pod adresem Rajcy i jego partji. Mowę Rajcy słuchacze względnie pozwalają dokończyć. Po nim zabiera głos jego towarzysz, z takimi hasłami: »Precz z kościołem«, »precz z księżmi« i »precz z Korfantym«. Hasła te wywołują na sali ogromne poruszenie. Ludzie wpadają na scenę, rozlegają się okrzyki: »Rajca-zdrajca«, »precz z nim«. Gdyby lewica pospiesznie nie usunęła się z teatru kto wie, czy nie doszłoby do bitwy. Niefortunni organizatorzy wiecu przy gwizdzie i steku wymysłów pieszo drałowali do Aleksandrowa. Wygrała 8-ka! Wiec N. P. R. rozbity!

Jan Mroziński i Jadwiga Chyszowska we Włocławku. W dniu 24 b. m. we wtorek wystąpi w otoczeniu doborowego zespołu w teatrze »Nowości« w niezmiernie pięknych humoru skactschach p. t. »Teatr Amatorski z Pipidówki« i »Pierwsze randez-vous«. Przedstawienie uzupełni część koncertowa z udziałem śpiewaczki p. Romskiej, piosenkarza p. Warmińskiego, tancerki p. Złotopolskiej, która wykona prześlicznie pomyślane tańce jak n. p. »Amazonka«

w pięknym dżokiejskim kostjumie Akompanjuje p. M. Dunin-Szrago.

P. Jagwiga Chyszowska, to artystka młodziutka znana z talentu i urody, wyróżniona przed krytykę za udatne wszechmiar kreacje w »Grubych Rybach«, »Porwaniu Sabinek«, »Rokowaniach pokojowych« i całym szeregu sztuk. Da się poznać po raz pierwszy publiczności włocławskiej, tej publiczności wybrednej i kapryśnej, p. Jan Mroziński, to komik pierwszej wody, rozśmieszający samym ukazaniem się na scenie. Bilety są do nabycia w księgarni H. Neumana.

Ofiary na pomnik wpłacone do Banku Kujawskiego w miejscu. Wpłata z listy 1.610 mk., p. Nosarzewski 9.040 mk., wpłata p. M. Piórek 260 mk., od Sejmiku 10.000 mk., p. Barczak 50 mk., p. Dr. Miklaszewski 1.500 mk., p. Jakuba 290 mk., p. Kaufman 390 mk., Gabryel Roth 290 mk., p. H. Rutkowska 76 mk., p. Gostomski 660 mk., Urząd Starostwa 410 mk., p. Goroszkowska 240 mk., p. K. Rode 790 mk., gmina Śmiłowice 2.183 mk., p. Hirszberg 860 mk., p. A. Feldman 245 mk., p. Marchlewski 516 mk., p. J. Gold 500 mk., p. H. Milke 1110 mk., p. B. Engel 1.060 mk., p. Z. Kreutz 420 mk., wójt gminy Śmiłowice 2.183 mk., p. St. Czajkowski 100 mk., p. Abramska 185 mk., p. Ciechanowska 190 mk., ks. Głowacki Byton 1.500 mk., p. Sieczkowski 125 mk., p. Szymański 655 mk. i 135 mk., p. T. Szulc 600 mk., p. Pietrzykowski 1.180 mk., p. Kawa 1.117 mk., p. A. Pieczyńska 140 mk., p. H. Starek 160 mk., p. Dziegański 315 mk., p. Hasenberg 60 mk., p. Ossowska 275 mk., p. Strykowski 377 mk., p. Z. Landyowa 340 mk., p. E. Blüge 440 mk., p. J. Szudzik 280 mk., p. Grzelachowska 850 mk., p. W. Kwiatkowska 285 mk., p. H. Berthon 1.895 mk., p. L. Gorzyński 165 mk., p. Stelmaszek 372 mk., p. Szneider 880 mk., p. Brosentówna 505 mk., p. Domanowicz 215 mk., p. Sadowska 560 mk., gmina Śmiłowice 110 mk., p. Kowalewicz 360 mk., p. Szrut 380 mk., p. Parnas 380 mk., p. Kikowski 200 mk., p. Felczyński 690 mk., p. Złotnicki 105 mk., p. R. Rydel 510 mk., p. Toruńczyk 1.490 mk., p. Jeziorowska 10 mk., p. B. Nowacka 2.430 mk., p. A. Bromirska 280 mk., p. Sz. Lubraniecki 1.000 mk., p. Rosenberg 800 mk., gmina Boguszyce 1.000 mk., p. F. Wojciechowska 465 mk., lista № 691 — 260 mk., miasto Chodecz 3.760 mk., gmina Bądkowo 259 mk., p. L. Hauk 1.165 mk., p. F. Przybyszewski 1.700 mk., p. Lichtenstein 485 mk., p. Berkowicz 750 mk., wpłacono z list 405.696 mk.

Pociągnięty do odpowiedzialności. Kazimierza Majewskiego, zam. we wsi Nagrody, za kradzież 3 krzeseł pociągnięto do odpowiedzialności.

Kontrola. D. 20 października została przeprowadzona kontrola w sklepach tabacznych.

Kradzieże. Onegdaj nocą złodzieje dostali się do ogrodu przyległego do domu № 6 obok Kasy Skarbowej przy ul. Piekarskiej, skąd za pomocą przystawionej drabiny przez okno dostali się do mieszkania p. Lewkowicza i skradli większą ilość towaru, przywiezionego z Łodzi.

— Wieśniakowi Fr. Szopie, zam. w wiosce Brzeźinie (gm. Straszewo), skradziono parę koni z wozem i uprzęże.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zachodnich mocne i zwyżkowe. Marka niemiecka słabiej.

	gotówka
Berlin	3.20 — 3.12
New-York	11.350 — 11.600
Paryż	862
	czeki
Belgja	770 — 775 — 767.50
Berlin	3.27½ — 3.45 — 3.42½
Gdańsk	3.02 — 3.30
Helsingfors	265
Londyn	50.400 — 51.800
New-York	11.524 — 11.600
Paryż	840 — 860
Praga	375 — 380
Szwajcarja	2085 — 2100
Sztokholm	3030
Włochy	14.50

TELEGRAMY.

Po wręczeniu dymisji.

LONDN, 20 października. — Król przybył wczoraj po godz. 4-ej do Londynu i bezpośrednio po tem przyjął Lloyd George'a. któremu wręczył uchwałę Unjonistów. Audjencja w Buckingham-Palace trwała tylko kwadrans. Stamtąd udał się Lloyd George z powrotem na Downing Street, gdzie go oczekiwał wielki tłum ludzi.

Lloyd George wyglądał poirytowany. Podczas, gdy dotychczas z uprzejmością zachowywał się wobec fotografów, tym razem szybko udał się do swego biura. Krótkiej wiadomości o dymisji udzielił delegacji górników, ktora czekała nań, aby móc przedstawić swoje życzenia. Lloyd George odpowiedział:

— Jest mi bardzo przykro, ale nie jestem już prezydentem ministrów, wobec czego nie mogę panom dać żadnych przyrzeczeń. Żałuję bardzo, iż sprowadzono panów tutaj dziś po południu. Byłbym bardzo chętnie dla panów wszystko uczynił, ale okoliczności niezależnie odemnie sprawiają, że nie mogę dla was nic uczynić.

Bonar Law a twworzenie Rządu.

LONDYN, 21. X. PAT. Biuro Reutera dowiaduje się ze źródła miarodajnego, że Bonar Law oświadczył królowi, iż nie może jeszcze wziąć na siebie odpowiedzialności co do tego, że napewno utworzy gabinet, nie wiedząc jeszcze, czy unjoniści z obu izb akceptują zasady jego polityki. Bonar Law dodał przytem, że w tym celu w niedzielę albo w poniedziałek odbędzie się plenarne posiedzenie unjonistów.

Zaufanie dla rządu Poinçare'go

PARYŻ, 20. X. PAT. Na wczorajszem posiedzeniu Izby deputowanych przy okazji ustalenia porządku dziennego obrad najbliższego posiedzeni a wtorkowego Rząd postawił kwestję zaufania, żądając utrzymania na porządku dziennym punktu, przewidującego dyskusję budzetową. W myśl życzenia gabinetu wniosek został przyjęty 389 głosami przeciwko 148.

Wrażenie we Francji.

PARYŻ, 20. 10. Dzienniki paryskie w dzisiejszych swoich wydaniach porannych są przepełnione wiadomościami o okolicznościach, poprzedzających i towarzyszących ustąpieniu Lloyd George'a.

Prasa widzi na ogół w ustąpieniu Lloyd George'a zwycięstwo polityki Poincarégo, oraz idei konieczności ścisłego porozumienia Anglji z Francją. W kołach politycznych oświadczają, że stanowisko Francji w stosunkach międzynarodowych wzmocniło się nadzwyczajnie oraz, że Francja ma obecnie silny rząd, który ma mocne oparcie. Przyszły angielski premier musi się w każdym razie porozumieć z Francją, gdyż los Lloyd George'a dowodzi, jak niebezpieczny dla polityki angielskiego premiera jest narażenie na szwank stosunków angielsko-francuskich, gdyż przeciw takiej polityce jest naród angielski.

Nowy premier angielski Bonar Law jest bardzo przychylny kierunkowi polityki francuskiej. Obawiawiają się tylko, że stan zdrowia Bonar Law'a nie pozwoli mu poświęcić wszystkich sił służbie rządowej.

Wstrzymanie egzukecji na Poskich poddanych.

MOSKWA, 21 października. (A. W.) Wskutek interwencji prezesa polskiej delegacji repatrjacyjnej p. St. Zielińskiego władze sowieckie wstrzymały wykonanie wyroków 11 osób skazanych przez trybunały rewolucyjne na karę śmierci: 1) księży Dworzeckiego, Szyszko, Gilsa, Poluszko skazanych w Kamieniu Podolskim za opór przy rekwizycji kosztowności kościelnych; 2) Sudzickiego, sztabskapitana armji rosyjskiej i Natalję Wiskubową, skazanych w Kijowie pod zarzutem szpiegostwa na rzecz wojskowej misji francuskiej w Warszawie 3) Jana Romanowkiego, Jana Prochniewicza, Alfonsa Grokało-Morawskiego, Matyldę Abramowiczównę, Juljana Iwaszkiewicza, skazanych w Mińsku pod zarzutem szpiegoctwa i przechowywania szpiegów.

P. Okoń.

Marszałek Sejmu Ustawodawczego zwócił Ministerstwu Sprawiedliwości bez rozaptrzenia, wniosek prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Lublinie w sprawie wydania posła Okonia za przemówienie treści przestępnej na wiecu w Rzeczycy, motywując to zarządzenie zakończeniem prac Sejmu Ustawodawczego. (PAT).

Aresztowanie komunistów.

LWÓW 21. X (tel. wł.). W Tarnopolu policja państwowa przeprowadziła rewizję. Aresztowano 20 osob. Takąż rewizję policja przeprowadziła w Podwołoczyskach, gdzie aresztowa- 10 osób. Wobec silnych poszlak o tajną organizację komunistyczną i powodów rzeczowych, znalezionych podczas rewizji, wszyscy przyłapani na gorącym uczynku siedzą w więzieniu.

LWÓW 21 październ. W związku z ostatniemi wydarzeniami policja dokonała szereg rewizji w instytucjach ruskich i wobec dowodów działań antypaństwowych i zarzutów szpiegostwa na rzecz bolszewików zostało aresztowano kilka osób.

Mieli oni też rozwinąć na szeroką skalę akcję komunistyczną.

Nad Zbruczem.

LWÓW, (A W). Z pogranicza nad Zbruczem donoszą: celem zmuszenia poborowych rocznika 1901, do stawienia się w oddziałach władze sowieckie wydały szereg ostrych zarządzeń grożących paleniem wsi, które przechowywać będą rekrutów i dezerterów. Na tem tle dochodzi w poszczególnych miejscowościach do tragicznych scen wśród rodzin chłopskich.

Swięto zwycięstwa.

PARYŻ, 21.10. (PAT). Senat przyjął wniosek, orzekający, że dzień 11 listopada, jako rocznica zawieszenia broni ma być co rocznie uroczyście obchodzony jako święto zwycięstwa.

Katastrofa kolejowa.

LUBLIN, 21.10. Dnia 20 b. m. na stacji Jaszczów, między Rejowcem a Lublinem, kujer wpadł na pociąg towarowy. 1 osoba zabita 5 rannych.

Z czasopism.

„Wszechpolski Przegląd Kupiecki“ (Grudziądz.) Numer 19 (październik 1922 r.) stron 69 zawiera bogatą treść dotyczącą wielu zagadnień handlowo-przemysłowych. Obok artykułów ekonomicznych, pióra redaktora pisma M. Pacoszyńskiego, a mianowicie: „Zadania najprzedniejsze kupiectwa polskiego na Pomorzu“, oraz „Sprawa walki z drożyzną“, spotykamy różne prace z dziedziny handlu, a więc: towaroznawstwo, organizacja nowoczesna, dział zawodowy kupiecki, sprawy podatkowe i inne. Obok prac fachowych znajdujemy artykuł »Siła woli a powodzenie«, dalej różne drobne prace, jak: »Wystawa pływająca«, „Nawiązanie stosunków handlowych“, „Wiadomości gospodarcze“, „Z Izby handlowej“ wreszcie komunikaty z ruchu organizacyjnego, mianowicie: »Z działalności Centrali« oraz „Z życia Towarzystw“ i cały szereg innych. Na uwagę zasługuje obszerne sprawozdanie Izby przemysłowo-handlowej w Grudziądzu, w którem opisany został rozwój handlu i przemysłu na Pomorzu za czas od 1 czerwca 1921 do 30 czerwca 1922 r.

Mniemać należy, że pismo powyższe, zawierające tak bogatą treść, zainteresuje nasze sfery handlowo-przemysłowe.

Wspomnienie pośmiertne.

Nieubłaganym wyrokiem Niebios odszedł od nas w d. 15 b. m. ten, który przodował od lat kilku Sądownictwu polskiemu, kierując nawą cywilną tutejszego Sądu Okręgowego.

Kto przypatrywał się codziennej iście mrówczej pracy ś. p. Sędziego Domańskiego, ten nauczył się szanować Go, jako dzielnego i zdolnego prawnika, cenić Go, jako prawego człowieka, kochać Go, jako rdzennie polską duszę.

Jak wśród dzikich i twardych skał pojawiają się aksamitnej miękkości wdzięczne szarotki, tak i w zbiorowiskach ludzkich, wśród najcięższych warunków życiowych, spotykamy te dusze czyste i przejrzyste, które choć nie błyszczą, jednak budzą podziw i szanować, cenić i kochać się każą.

Postać przedwcześnie zgasłego ś. p. Sędziego Domańskiego mimowoli nasuwa przed oczy to porównanie, w ciężkich bowiem urodzony i wychowany warunkach, z małymi środkami odbywał swoje gimnazjalne, a potem prawnicze w Warszawie studja, poczem, dobiwszy się stanowiska adwokata przysięgłego, osiadł na stałe w Płocku, gdzie zachwycał wszystkich zaletami swego umysłu i serca.

W r. 1917 przy wskrzeszeniu Sądownictwa polskiego na zew Ojczyzny porzucił intratny chleb adwokacki i stanął jeden z pierwszych w szeregach Sędziów polskich.

W uznaniu zasług złożono na trumnie ukochanego Sędziego wiele żywych kwiatów, był to jednak tylko zewnętrzny wyraz serdecznego żalu, wewnątrz zaś są skrzętnie pozostanie zawsze wieczna i trwała pamięć o ś. p. Sędziu Domańskim, jako o zacnym, sumiennym i sprawiedliwym Sędziu oraz prawym, krystalicznym bez skazy człowieku.

W pośmiertnym hołdzie składam Ci Zacny Sędzio te słów parę, wołając głośno: Cześć Twojej pamięci, pamięci Tego, który od chwili wskrzeszenia Sądownictwa Polskiego w powołanych dłoniach niósł przed narodem dumnie i wysoko sztandar Sądownictwa Polskiego, na którym głęboko wyrył hasło: „sprawiedliwość i prawda".

Bolesław Szląskowski
obrońca.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Delegacja jugosłowiańska po podpisaniu umowy handlowej w Warszawie wyjechała do Łodzi.

× Ze Lwowa donoszą, że socjaliści ponoszą ogromną klęskę. Zebrania ich zupełnie się nie udają.

We Lwowie zawiązało się koło »ligawek«. Czy czteroletnie smutne doświadczenia jeszcze nie oświeciły ciasnych mózgów?

× W Poznaniu rozpisano konkurs na ozdobienie Placu Wolności.

× Postanowieniem synodu prawosławnego prawosławny arcybiskup wileński, Eleuterjusz, został usunięty ze zajmowanego stanowiska.

× Litwini dopuścili się ohydnego napadu na folwark p. Tyszkiewicza około Trok w pasie neutralnym.

× W powiecie wileńskim postanowiono wywłaszczyć 6 majątków ziemskich, jako opuszczonych przez właścicieli.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Dla ratowania marki niemieckiej został zaproszony największy finansista amerykański Morgan.

× W kilku miastach ukraińskich wybuchł bunt rekrutów z powodu złego odżywiania i braku ubrania.

× Reprezentanci banków francuskich zaproponowali Grecji pożyczkę w wysokości pół miljarda franków.

× Na zebraniu wysokich komisarzy i generałów koalicyjnych w Konstantynopolu postanowiono jednogłośnie nie pozwolić żandarmerji kemalistycznej na przejście przez Konstantynopol w drodze do Tracji.

× Sejm pruski był wczoraj znowu widownią burzliwych zajść. Na porządku dziennym była interpelacja nacjonalistów, socjalistów i komunistów w sprawie krwawych zajść niedzielnych przy okazji zgromadzenia reakcyjnego „Związku dla wolności i porządku."

× Według statystycznych obliczeń w czasie wyborów do sejmu łotewskiego lista polska w Letgalji uzyskała 34 tysiące 170 głosów.

× Dzienniki wiedeńskie donoszą z Berlina, że ślub b. cesarza Wilhelma odbędzie się w dniu 5 listopada r. b. w Door. Ślubu cywilnego, niezależnie od kościelnego, udzieli Wilhelmowi burmistrz miejscowy. Zaproszono około 50 osób.

× Zawaliła się wieża kościoła parafialnego w miejscowości Taufkirchen. Zginęło 2 dzieci.

× W Gdańsku w kościele Marjackim odkryto w ostatnich dniach przy sposobności dokonywania remontu freski, pochodzące z wieku XV. Autor tych fresków jest na razie nieznany. Nowo odkryte freski przedstawiają panoramę portową.

Nowe książki.

Na półkach księgarskich ukazały się dwie nowe książki: Aleksandra Lednickiego, jednego z najlepszych znawców współczesnej Rosji. Tytuł jednej broszury, obejmującej 79 stron. »Nasza polityka wschodnia«. Broszura druga (str. 28) ma tytuł »Zadania chwili«. Materjał zużyty w broszurach był po większej części drukowany w oddzielnych artykułach na łamach »Tygodnia Polskiego«. Książki ukazały się na czasie.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Do sprzedania krzewy: bzy szczepione kilku odmian, jaśminy i spireje dwóch gatunków. Wiadomość ul. Warszawska Nr. 15 m. 11.

Dziecko tygodniowe niechszczone, płci męskiej, ładne, oddam na własność. Wiadomość w administracji.

Do sprzedania maszyny damskie i krawiecka Singera, umywalka, kasa ogniotrwała. Kilińskiego 12 m. 4.

Skład skór we Włocławku, Nowy Rynek 9. Nadszedł świeży transport skór podeszwowych francuskich, Fajferowskich, chromów, giemz, grisona Bókat, przyszwy hamburskie i t. d.

Zgubiono dokument wojskowy i patent na imię Lucjana Sarbinskiego w Kowalu.

Zgubiono kartę zwolnienia wydaną przez P. K. U. Włocł. i dowód osobisty na imię Ignacego Icka Poznańskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Magazyn mebli T. Dzięciołowski we Włocławku, ul. Cyganka Nr. 11 w podwórzu.

Zgubiono dowód osobisty na imię Leona Warszawskiego. Łaskawy znalazca zeche zwrócić do policji.

24 włóki ziemi pszenno-buraczanej (czarnoziem) drenowany. Ogrodu owocowego 15 mórg, budynki murowane w najlepszym porządku, pałac o 16 pokojach w parku. Maszyny rolnicze nadkompletne, (parowa młockarnia własna). Przy szosie i kolejce. Okazyjnie do sprzedania i tylko 230 mil. Mkp. cena. Szpichlerna 22 m. 2.

Rozkład jazdy na kolejkach.

Z Włocławka do Brześcia:
6.30 rano i 5.30 popołudniu.
Z Włocławka na Sompolno:
5.50 rano i 2.50 popołudniu.
Z Brześcia do Włocławka:
przychodzi: 8.30 rano i 8.50 wiecz.
Z Sompolna do Włocławka:
przychodzi: 11.40 rano i 11.50 wiecz.

REDAKTOR: KS JÓZEF KRUSZYŃSKI DRUKARNIA DIECEZALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.